

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Justitiestraat, 21, Antwerpen.

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen.

EEN WOORD TOT DE JONGE MAGISTRATEN

Rede uitgesproken op de plechtige openingszitting van het Hof van Beroep te Gent, den 15en September 1939, door den Heer Procureur-Generaal A. REMY.

Mijne Heeren,

De rechterlijke macht speelt een overwegende rol in het leven van de maatschappij. Tusschen de wetten, die de principes vastleggen en de feiten, waarop die principes toepasselijk zijn, bestaat er geen rechtstreeksch verband. Het bepalen van dat verband is dan ook de taak van de rechterlijke macht.

Wanneer een recht gekrenkt wordt, is er geen ander middel om herstel te bekomen dan de zaak aan den bevoegden rechter voor te leggen. Eveneens, wanneer een misdrijf wordt bedreven, behoort het den rechter alléén te beslissen of er aanleiding is tot straf of niet. Het is trouwens wat toelaat te zeggen, dat de rechterlijke macht over het vermogen, de eer, de vrijheid, kortom over het geluk van de burgers en van de familiën beschikt, terwijl zij tevens bijdraagt tot het handhaven der openbare orde.

De nawerking van den wereldoorlog 1914-1918 liet zich nog steeds gevoelen toen, vóór enkele dagen, opnieuw oorlog tusschen nabijgelegen landen uitgebroken is.

Welke zal niet de weerslag van die ramp zijn op onze economie? En voor welke moeilijkheden zal de regeering niet komen te staan om haar zending te volbrengen?

Een reden te meer, in die omstandigheden,

voor de rechterlijke macht om, met meer beslistheid en nauwgezetheid dan ooit, haar taak te volbrengen.

Het moge U dan ook niet ongepast lijken, dat ik van deze spreekbeurt gebruik maak om, ten behoeve van de jonge magistraten uit de Vlaanderen en van degenen die het eenmaal verlangen te worden, aan enkele van de verplichtingen herinner die op hen wegen. Is dit onderwerp niet nieuw, toch is de behandeling ervan vatbaar voor overwegingen die het wenschelijk is nu en dan, en inzonderheid in tijden zooals deze die we thans beleven, eens te meer in het midden te brengen.

Vooraleer in dienst te treden, wordt den leden van de rechterlijke macht voorgeschreven getrouwheid te zweren aan den Koning en gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgisch volk.

Deze eed wordt als waarborg voor plichtsvervulling opgelegd. Zijn aflegging heeft daarbij het voordeel, van meetaf den magistraat op plechtige wijze attent te maken op de gewichtigheid van de taak waarmede hij belast werd. En daar deze hoofdzakelijk ten doel heeft de toepassing der wetten te verzekeren, is zijn eerste verplichting dezelve behoorlijk te kennen.

De wetten zijn ontelbaar. Zij hebben betrek-

king op bijna al de zijden van het openbaar en privaat leven. Zij behelzen het grondwettelijk en administratief recht, het burgerlijk en handelsrecht, het fiscaal en financieel recht, het nijverheids- en intellectueel recht, het strafrecht, het procesrecht, enz. De stof van het recht is zoo aanzienlijk dat alléén de grondbeginselen van enkele zijner takken, gedurende de studie jaren in de hoogeschoolen, kunnen overzien worden. Het is er zoo mede gesteld dat reeds Merlin — en in zijn tijd waren de wetten op verre na niet zoo verreikend als nu — eens als zijn meening heeft uitgedrukt, dat het diploma van licentiaat in de rechten slechts daarvan getuigt, dat de houder ervan de noodige voorbereiding genoten heeft om de studie van het eigenlijke recht met vrucht te kunnen aanvangen. En wie van ons zou het aandurven die meening tegen te spreken?

Aldus blijkt het dat de magistraat voortdurend moet studeeren met de bedoeling zijn rechtskundige kennissen aan te vullen, wil hij er niet aan blootgesteld zijn in het vervullen van zijn ambt te kort te schieten.

De jonge magistraat moet zijn eerste aandacht aan de Grondwet schenken. Het is immers deze die aan de basis van de andere wetten ligt, door de voornaamste rechten van de burgers af te kondigen, namelijk hun gelijkheid voor de wet, hun persoonlijke vrijheid; door het uitvaardigen van het verbod de burgers te vervolgen, aan te houden, te oordeelen en te straffen, tenzij in de gevallen en op de wijze door de wet voorzien. Verder nog, de onschendbaarheid van hun woning en van hun eigendom, de vrijheid van drukpers, het recht van vergadering en vereeniging, de uitsluitende bevoegdheid der rechtbanken voor de kennisneming van de twistgedingen over burgerlijke en staats-burgerlijke rechten, de openbaarheid van de terechtzittingen der rechtbanken, de verplichting in de vonnissen de gronden te vermelden waarop zij rusten; het verbod de algemeene, provinciale en plaatselijke besluiten en reglementen toe te passen die niet met de wetten overeenstemmen. De nauwkeurige kennis van de beteekenis en de draagwijdte van die begrippen, en van nog andere die in de Grondwet voorkomen, is derhalve een hoofdvereischte voor den magistraat. Hij mag die begrippen niet verkeerd verklaren of ze uit het oog verliezen, wil hij geen dwalingen begaan, tot groote schade echter van de

rechtzoekenden, en somwijlen ook van de maatschappij.

De kennis van de Grondwet is onontbeerlijk, maar met die kennis alléén ware de magistraat niet in staat zijn functie behoorlijk te vervullen. Hij moet ook al de andere wetten, waarvan hij kan geroepen worden de toepassing te vorderen of te gelasten, met dezelfde zorg als de Grondwet doorgronden.

De geest der wet, zooals hij blijkt uit de voorbereidende werken, is van niet minder belang dan de letter; aan den geest der wet is zelfs de voorkeur op de letter verschuldigd.

In ons strafrecht is de vrijheid van den verdachte de regel, en de voorhechtenis de uitzondering. Luidens artikel 1 (alineea 2) der wet van 20 April 1874 is de voorloopige aanhouding van den verdachte, die zijn woonplaats in België heeft, enkel dan mogelijk wanneer er gewichtige en buitengewone omstandigheden in de zaak voorhanden zijn en voor zooveel die aanhouding in het belang van de openbare veiligheid wordt geveerd. Kunnen in het geval van bovenvermeld artikel 1 alineea 2, aangezien worden als omstandigheden van aard om de voorloopige hechtenis te wettigen: de gewichtigheid van de berokkende schade, de snoodheid van den dader zooals zij blijkt uit het door hem gepleegde feit, de onbeschaamdheid waarmede het misdrijf werd begaan, de ontsteltenis welke het onder de bevolking heeft verwekt, e.z.m., indien die omstandigheden, wel te verstaan, de maatschappelijke orde of de openbare veiligheid in het gedrang brengen. Eveneens, mag het verbod van vrij verkeer van den gedetineerden verdachte, bij artikel 3 van dezelfde wet voorzien, enkel in geval van dringende noodzakelijkheid bevolen worden, t.t.z. wanneer het verbod in het belang van het ontdekken der waarheid onontbeerlijk is.

De onderzoeksrechter is oppermachtig om te oordeelen over het al dan niet aanwezig zijn van de omstandigheden welke het treffen van die twee maatregelen wettigen. Niettemin zou hij handelen tegen zijn plicht in, moest hij tot een van die maatregelen zijn toevlucht nemen om een reden welke niet overeenstemt met de voorwaarden door de wet gesteld. Aldus zou de onderzoeksrechter aan zijn plicht te kort komen, moest hij aan de bekoring toegeven een bevel tot aanhouding of een verbod van vrij verkeer te verleenen, met de bedoeling druk op den verdachte uit te oefenen ten einde op die

wijze bekentenissen af te dwingen. Het zou niet volstaan, in zulk geval, om den door hem getroffen maatregel te rechtvaardigen, als grond daartoe in zijn bevel een wettelijk aanneembare omstandigheid voor te wenden. Hij zou dubbel tegen zijn geweten zondigen. Vooreerts, om een omstandigheid in te roepen die in de zaak ontbreekt, en ten tweede, om dwang gebruikt te hebben, want zoodanig gebruik evenals dit van bedreigingen en beloften druischen in tegen den geest onzer wetgeving in strafzaken.

Dat voorbeeld stelt in het licht hoe de geest van de wet moet geëerbiedigd worden. Andere gevallen, in groot getal, kunnen aangehaald, maar dat zou hier te ver leiden.

Ten allen tijde werden de regelen der rechtsvordering over den hekel gehaald. Montaigne, Molière, Boileau, Voltaire, Montesquieu hebben daar zelfs aan mede gedaan. Heden ten dage, omdat de rechtsvordering het bekomen van een rechtsherstel onmogelijk, moeilijk of duur heeft gemaakt, gebeurt het niet zelden door een beproefden of teleurgestellten rechtszoekende te hooren volhouden dat de wetten de sluwen bevoordeelen.

Zijn er onder de bepalingen van het wetboek van rechtsvordering menige aan te treffen die verouderd zijn of waarvan het nut betwistbaar is, niettemin zijn zij in het algemeen een kostbare waarborg tegen het onverhoeds overvallen van de rechtsonderhoorigen en tegen de gemakzucht of de willekeur van den rechter. Zonder akte van inleiding is een proces onmogelijk. Hoe zouden de betrokkenen anders met zekerheid te weten komen wat van hen wordt geëischt? Aan de partijen moet de gelegenheid gegeven worden zich te verweren; tijd en derhalve termijnen zijn daartoe noodig. Alle bewijsmiddelen kunnen niet toegelaten worden, zoo niet, welke verwarring zou er in de rechtsbedeeling niet ontstaan? Maatregelen moeten voorzien worden om de listen te verijdelen van de pleiters die tijd zoeken te winnen om hun veroordeeling te verdagen of aan de gevolgen ervan te ontsnappen. Kan de rechtsvordering gewis verbeterd worden, toch is haar uitschakeling onmogelijk en moet de magistraat ze alleszins met de meeste oplettendheid onder oogen houden, althans wanneer het gaat om zijn bevoegdheid, om substantieele of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, ofwel nog om de middelen van verdediging.

Het recht op verweer is een onschendbaar recht voor de rechtzoekenden. Men stelt het zich niet voor zonder de hulp van de advocaten, tenzij in onbeduidende zaken. De advocaten zijn de onmisbare medewerkers van het gerecht, Gewis, vermakelijk is het niet altijd de advocaten te aanhooren, hetzij zij de zaak op geen belangwekkende wijze voorstellen, hetzij zij in het voordragen der zaak of in hun bewijsvoering aan objectiviteit te kort komen, hetzij zij een dorre stelling uiteenzetten. Hoofdzakelijk is het niettemin voor den rechter, met de grootste aandacht naar de pleidooien van de advocaten te luisteren, zelfs dan wanneer deze er blijkbaar dwalingen op na houden of buitensporigheden begaan, want uit de reacties, welke dienvolgens van hun tegenstanders zullen uitgaan, kan het licht opklaaren dat de oplossing zal aanduiden. Trouwens, omwille van de moeilijkheden, waarmede hun zending gepaard gaat kunnen de advocaten aanspraak maken op de meeste inschikkelijkheid van wege den magistraat.

De rechter is verplicht recht te spreken telkens hij daartoe wordt aangezocht, zooniet maakt hij zich aan rechtsweigering schuldig en kan hij de sancties, die er aan verbonden zijn, oploopen. Bij toepassing daarvan moet hij over al de deelen van den eisch beslissen, terwijl hij zonder zijn macht te overschrijden niet méér vermag toe te kennen dan wat er eigenlijk werd gevorderd.

De verplichting van te berechten is eigen aan den rechter, en het is hem niet veroorloofd er een ander mede te gelasten, tenzij in de gevallen waarin de wet hem de macht toekent aan andere bedienaars van het gerecht de uitvoering van bepaalde maatregelen van onderzoek op te dragen. Dat belet echter niet dat hij zelfs in die gevallen, de leiding van heel de zaak met de meeste zorg moet blijven verzekeren.

De huiszoeking mag bij opdracht gebeuren, als de onderzoeksrechter ze, wegens ernstige hindernis, zelf niet kan verrichten. Maar die hindernis moet werkelijk bestaan; zij mag niet uit de lucht gegrepen zijn. En dan nog, in gewichtige gevallen, moet de onderzoeksrechter, indien geen overmacht voorhanden is, de huiszoeking niet door een ander laten doen. Zulks zou het geval zijn wanneer hij ter zake van erge feiten optreedt tegen ministerieele ambtenaars of tegen personen die een beroep uitoefenen

waarvoor het vertrouwen der bevolking hoofdzakelijk is. Hij vergete immers nooit dat een verdachte, welke ook de aanwijzingen zijn die tegen hem bestaan, onschuldig kan zijn en dat deze, zoolang hij niet veroordeeld werd, door een vonnis of arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan, als een onschuldige dient behandeld te worden. Daarenboven, verrichtingen zooals huiszoekingen moeten maar slaan op dingen die belang kunnen hebben voor het gevorderde onderzoek, en in sommige zaken kan het heel moeilijk zijn desbetreffend het noodige onderscheid te maken. Een huiszoeking zonder voldoende scherpzinnigheid doorgezet, kan in de aanlegenheden van de betrokken personen, die misschien zelfs niet eens vóór de rechtbank zullen gedaagd worden, een groote storing verwekken waarmede het blijken van de waarheid niets te maken heeft, en bij de openbare meening een beroering teweegbrengen waarmede het algemeen belang hoegenaamd niet gediend is. In zulke gevallen is het een hoogst dringende plicht voor den rechter, daartoe door de wet aangewezen, de huiszoekingen alsook de onderzagingen, die er mede verband houden, zelf te verrichten.

In denzelfden gedachtengang moet hij er op waken dat de opdrachten gegeven worden aan degenen die er het meest voor aangewezen zijn.

De gerechtelijke politie bij de parketten werd gesticht om de procureurs des Konings en de onderzoeksrechters bij te staan in ingewikkelde en omvangrijke zaken die snelle nasporingen over een uitgestrekt grondgebied vereischen en waarvoor de plaatselijke politie en de rijkswacht minder geschikt lijken. Voor gewone zaken is de tusschenkomst van de gerechtelijke politie bij de parketten uitgesloten. Men luistere naar wat de heer procureur-generaal Servais, die bij het voorbereiden der wet waardoor de gerechtelijke politie bij de parketten tot stand werd gebracht zulk groot aandeel had, daarover heeft gezegd in de openingsrede, die hij in 1921 vóór het Hof van Beroep te Brussel hield :

« C'est méconnaître le caractère même de l'institution que de confier aux officiers judiciaires des informations d'affaires ne présentant ni gravité, ni difficulté ou même d'affaires graves ou difficiles, mais ne nécessitant que des investigations restreintes à une commune déterminée et que, sauf circonstances spéciales, la police locale ou la gendarmerie sont parfaitement à même de traiter aussi bien que la police judiciaire des parquets. Celle-ci est et doit rester l'organisme policier spécialisé dans les affaires compliquées comportant des investigations à faire rapidement sur un territoire étendu; elle ne doit pas se substituer aux

polices locales et à la gendarmerie; elle doit les suppléer dans les tâches qu'elles ne sont pas à même d'accomplir. Les polices locales et la gendarmerie ont rendu et rendent tous les jours des services très sérieux, leur concours reste précieux pour les Parquets; il ne s'agit pas d'en diminuer l'importance. Il est sans doute plus agréable pour un magistrat, au lieu de se donner la peine de diriger une information qui nécessitera l'emploi de deux ou trois brigades de gendarmerie ou polices locales et par conséquent son intervention personnelle fréquente, d'en charger, par une apostille de formule, un officier judiciaire qui lui renverra un dossier complet, faisant apparaître, au plus rapide examen, la direction et la qualification à donner à l'affaire. Mais ce n'est pas là le rôle d'un chef de ménage ses peines, et si l'enquête par la gendarmerie ou les polices locales était de nature à fournir tous les éléments qu'a rassemblés l'officier judiciaire, le magistrat qui n'a recouru à celui-ci que par sa sujétion à la loi du moindre effort, a manqué à son devoir. »

Anders handelen ware ook de geest van de wet miskennen.

Sommige magistraten hebben een dubbele zending; zij zijn als het ware twee gerechtsbedienaars met verschillende opdrachten in één persoon. Zij dienen de eene opdracht met zoveel ernst als de andere op te vatten.

De vrederechter is belast met het beslechten van zekere zaken en het verrichten van andere daden behorende tot zijn jurisdictie; hij is ook officier der gerechtelijke politie. De zedeloosheid met al haar gevaren voor de deugdzaamheid van de minderjarigen, voor de rust in de familiën en onder de bevolking, heeft de laatste jaren wortel geschoten tot in de verstgelegen hoeken van de landelijke gemeenten. Wie is er niet overtuigd van het gewicht der hulp welke de vrederechter, die bestendig te midden zijner rechtsonderhoorigen verblijft en derhalve uitstekend geplaatst is om ze grondig te kennen, als officier der gerechtelijke politiek op dat stuk, aan den procureur des Konings zou kunnen bieden? De uitbreiding der bevoegdheid van die magistraten en de ontredde spruitende uit het verdagen der voorgenomen definitieve versmelting van tal van vredegerechten zijn nu precies niet van aard om die taak te vergemakkelijken. Maar hoe lastiger de taak, hoe grooter de verdiensten. En, ten andere, een magistraat neemt geen rust, zoolang hij niet gansch zijn zending heeft volbracht.

Voor den magistraat is gezond verstand beter dan boekenverstand. Gezond verstand is een begaafdheid; maar hij aan wien de natuur het heeft toebedeeld, moet daarom niet verzuimen zijn rechtskundige en andere kennissen zooveel

mogelijk uit te breiden. Natuur- en zedenleer, geschiedenis, sociale en economische wetenschappen, literatuur zijn van het grootste nut voor den magistraat. Zij leeren hem beter den mensch kennen en de beroepswaarde van den magistraat is in verhouding tot zijn menschenkennis.

Hoe gewichtig ook de kennis van de menschen en van de wetten weze voor den magistraat, daarom blijft in de rechtsgedingen de kennis van de feiten niettemin overwegend. Het is eerst na de feiten op den keper te hebben beschouwd dat de rechter, in het licht van de aldus door hem opgedane bevindingen, zal kunnen oordeelen welke de billijke oplossing is.

De rol van den rechter bestaat trouwens bovenal in het beslechten van de zaken die bij hem aanhangig werden gemaakt. En hij vergete nooit dat in dat opzicht er geen onbeduidende zaken zijn : de wettiging van een onrechtvaardigheid door den rechter sticht in de maatschappelijke orde zooveel kwaad wanneer het gaat om kleine zaken als wanneer het groote zaken betreft.

De rechterlijke macht mist haar doel indien de rechtsonderhoorigen geen vertrouwen hebben in de onpartijdigheid van de magistraten. Verstand, studie, geleerdheid boezemen vertrouwen in ten aanzien van de bekwaamheid; eerbaarheid en zelfstandigheid hebben hetzelfde uitwerksel ten aanzien van de onpartijdigheid. De magistraat zal blijken van eerbaarheid en zelfstandigheid geven met in zijn dagelijkschen handel en wandel eerlijk en onafhankelijk te zijn en met alle rechtzoekenden, in hun jammerlijke lotgevallen, dezelfde belangstelling en denzelfden rechtvaardigheidsgeest te betoonen.

Met het oog daarop, hoede hij er zich voor daden te stellen die er den schijn zouden van hebben alsof hij hetzij berekeningen zou maken die heel belangloos zijn, hetzij niet uitsluitend in den dienst zou staan van het gerecht. Het komt er natuurlijk niet op aan, den magistraat het recht te ontzeggen een persoonlijke opinie te hebben over aangelegenheden die vreemd zijn aan zijn beroep. Een magistraat ware niet waardig zulke hooge functie waar te nemen zoo hij niets voelde voor de zaken welke 's lands welzijn aanbelangen. Maar wat de magistraat eigenlijk niet mag, is zich daarover op zulke wijze uit

te laten dat zijn gezag, en bijgevolg dat van het gerecht, er door zou in opspraak komen.

De rechterlijke macht zou haar doel onvolledig bereiken, indien de magistraten niet aan nog andere vereischten voldeden, welke, ofschoon nergens op uitdrukkelijke wijze voorgeschreven, voor het volbrengen hunner taak, nochtans van het grootsche gewicht zijn. De magistraten hoeven niet alleen uit te munten door hun cultuur, hun werkijver en hun onpartijdigheid; zij moeten zich insgelijks onderscheiden door hun edelmoedigheid en hun fatsoen. De achting voor de openbare machten werd ernstig aangetast ten gevolge van de kentering waartoe de naweeën van den wereldoorlog in de gemoederen aanleiding gegeven hebben. Te meer is het den magistraten geboden in al de omstandigheden van het leven zich zelf en een ander te eerbiedigen, willen zij dat hun aanzien hoog blijve gehouden.

De magistraten zijn geacht tot de élite te behooren. De élite is vooral geroepen om ten dienste te staan van de gemeenschap, t.t.z. om zich op te offeren, onverpoosd, met een onuitputtelijke toewijding, uitsluitend voor het welzijn van het volk. Dat is dan ook de roeping — de heerlijke roeping — van de magistraten. Met hen onder zooveel anderen uit te kiezen om het rijk der rechtvaardigheid te handhaven, kent de Staat den magistraten een voorrecht toe, in ruil waarvoor zij hem hun algeheele medewerking verschuldigd zijn. Zulks vloeit uit den aard hunner functie voort. De magistraten laden die verplichting op zich door het afleggen van den eed van getrouwheid aan den Koning en gehoorzaamheid aan de Grondwet en de wetten van het Belgisch volk. Hij, die zich niet gestemd voelt om die verplichting te aanvaarden en er al zijn gedragingen naar te schikken, hoort niet thuis in de magistratuur.

De vervulling van de ambtsplichten, dagelijks met stiptheid doorgezet, verdient onbetwistbaar lof. Nochtans zijn de magistraten niet gerechtigd het daarbij te laten; van de élite wordt meer verwacht. De heer advocaat-generaal Cornil, in een rede uitgesproken ter zitting van het Hof van Verbreking op 15 September 1936, zich tot de magistraten richtende, riep uit : « Wij zijn de dienaars van de wet, maar wij zijn ook eerst en vooral de dienaars van de gerechtigheid en wanneer de wet met de gerechtigheid niet meer overeenstemt en zij haar doel niet meer bereikt, moeten wij de eersten zijn om de noodig her-

vormingen te bestudeeren, zonder dezen last te laten wegen op anderen, die noch onze ervaring, noch onze kennissen bezitten.»

De magistraat moet zich met wat meer bezig houden dan met het onmiddellijk gevolg van de oplossing der bepaalde gevallen die hem onderworpen worden. Hij moet zich ook bekommeren om de tekortkomingen van de wetten die hij heeft toe te passen en de wijzigingen naar voren brengen die er kunnen aan gebracht worden. Hij moet belang stellen in al de rechts-hervormingen welke de evolutie van het maatschappelijk en economisch leven opdringen en medewerken om die hervormingen te doen verwezenlijken.

Het gerecht heeft ook invloed op de cultuur en de zeden van het volk. Dat feit is het groote argument geweest om de vervlaamsching van het gerecht in het Vlaamsch gedeelte van het land te eischen en door te drijven. Maar de Vlaamsche rechtswetenschap is nog in wording; zij vraagt ernstig te worden beoefend. Alwie aan die opleving medehelpt, bewijst dienst aan het

gerecht en aan zijn volk; hij verheft België, zijn vaderland.

De jongere magistraten vinden voorzeker nu de gelegenheid niet om aan rechtswetenschap te doen, want de eenen zijn wederom opgeroepen om dienst te doen in het leger — wie weet voor hoelang? — terwijl de anderen het te druk hebben met de verrichtingen van hun bediening. Doch aan dien toestand komt eenmaal een einde; zoo spoedig mogelijk is zonder twijfel onze aller vurigste wensch.

Het Belgische volk stelt de vrijheid zeer op prijs; soms wordt er zelfs wel wat misbruik van gemaakt. Er zijn dingen, welke in rustige tijden zonder groot euvel door de vingers kunnen gezien worden en welke nochtans niet duldbaar zijn wanneer nood dreigt. De veiligheid van den Staat en de vrede onder de bevolking zijn te kostbaar om thans al wat ze kan storen niet te beteugelen. De magistratuur zal bewijs geven van haar plichtsbef en van haar vaderlands-liefde, met alle desbetreffende wettelijke schikkingen vastberaden toe te passen.

De Advocaat tegenover de Bedrijfsbelasting.

In het nummer 40 van het «Rechtskundig Weekblad», de dato 25 Juni 1939 (blz. 1.663 à 1.673), hebben wij het belastingstelsel toepasselijk op de inkomsten der advocaten behandeld.

Ter vollediging van die ingezonden bijdrage, kunnen wij niet nalaten U hieronder een uittreksel te bezorgen van den Ministeriellen Omzendbrief Nr 13485 D. B. dd. 6 Juli 1939 en Nr 14234 D. B. dd. 18 Augustus 1939, die het Ministerie van Financiën uitvaardigde.

Ministerieele Omzendbrief dd. 6-7-39, n 13.485 D.B., betreffende het dagboek van Ontvangsten en Uitgaven

«De Administratie werd geraadpleegd omtrent de manier van inschrijving in het overeenkomstig het ministerieel besluit van 25 April 1924 (zie Rechtskundig Weekblad, blz. 1.664) door de advocaten te houden dagboek van ontvangsten, wanneer dit buiten de honoraria van bedoelde advocaten, de vergoedingen bevat die toekomen aan collega's, medewerkers of zelfs aan derden.

Zelfs in dit geval mag niet worden afgeweken van de strikte verplichting in het dagboek naar gelang van hun ontvangst *alle* als honoraria, commissieloonen of gelijk welke vergoedingen geinde sommen onverkort in te schrijven; het past echter in de kolom «uitgaven», elk der bedragen, die eventueel aan collega's, medewerkers of derden uitbetaald worden, afzonderlijk te vermelden.

Er bestaat, anderzijds, aanleiding voor het

berekenen der forfaitaire bedrijfslasten om vooraf het totaal der *werkelijke* ontvangsten van elken belastingplichtige, te bepalen door van zijn bruto ontvangsten de bedragen af te trekken die hij voor rekening van derden heeft ontvangen en waarvan de uitbetaling voorkomt in de kolom «uitgaven».

Met andere woorden !

De inkomsten van een advocaat beloopt 180.000 frank.

Hij heeft betaald aan collega's, medewerkers of derden : 50.000 frank. Hij houdt geen rekening van zijn werkelijke bedrijfslasten. Dus tellen hier alleen de forfaitaire uitgaven. De taxering zal op volgende basis gebeuren :

Bruto ontvangsten	180.000 fr.
min : aan derden uitgekeerd	50.000 fr.

Netto ontvangsten	130.000 fr.
min : forfaitaire uitgaven 1/5	26.000 fr.

Belastbaar	104.000 fr.
------------	-------------

Wat de forfaitaire uitgaven betreft, daarvoor verwijzen wij naar onze voorgaande bijdrage (zie blz. 1.671).

Naschrift van 18-8-1939, n 14.234 D. B. betreffende de geheime commissieloonen

Het naschrift behandelt het bijzonder stelsel der «geheime commissieloonen». Alhoewel dit punt de advocaten niet rechtstreeks aanbelangt, zijn wij toch genoodzaakt er melding van te maken daar

het Ministerie in voornoemd naschrift spreekt over «honoraria».

Men weet dat de zoogenaamde «geheime commissieloonen» bij de inkomsten worden gevoegd, uitgezonderd in het bijzonder stelsel, wanneer zij als «gangbare practijk», door den fiscus erkend worden en de «normale grenzen» niet te bovengaan. In verband hiermede komt het volgende voor in het naschrift der administratie :

« Er kan evenmin spraak van zijn tot het voordeel van dit bijzonder stelsel van geheime commissieloonen de gedeelten van honoraria toe te laten die beoefenaars van vrije beroepen soms aan derden toekennen. In dit geval dienen de betwiste sommen bij gebrek aan nauwkeurige aanduiding van den naam en de woonplaats der verkrijgers bij het

belastbaar inkomen gevoegd van dengene die ze heeft uitbetaald ».

Het naschrift geeft dienaangaande een voorbeeld dat genoegzaam wijst op de draagwijdte van de fiscus bepaling :

« Zoo is het aandeel in de honoraria voor een heelkundige bewerking (premie van den in consult geroepen dokter) door een heelkundige aan een dokter betaald, zonder meer belastbaar, hetzij in hoofde van een verkrijger, indien zijn naam aan den controleur wordt medegedeeld, hetzij in hoofde van den schenker, indien deze de eenzelveheid van den begunstigde niet opgeeft. »

Stradling Marcel,
Accountant V. A. V.,
Belastingconsulent.

RECHTSPRAAK

16

HOF VAN BEROEP TE GENT

4e Kamer. — 12 Juli 1939.

Voorzitter : M. Poll.

Raadsheeren : M. Langerock en de Clippele.

Op. Min. : M. Lesaffre.

Pleiters : Mters Orban en Van Haelst.

BELEEDIGINGEN DOOR WOORDEN. — CORRECTIONEELE RECHTBANK ONBEVOEGD. — ART. 192 WETBOEK VAN STRAFVORDERING NIET TOEPASSELIJK. — ART. 561, 7°, WETB. VAN STRAFRECHT TOEPASSELIJK.

Art. 192 van het wetboek van strafvordering is maar toepasselijk wanneer het feit dat in de dagvaarding als een wanbedrijf wordt bestempeld en derhalve voor de correctionele rechtbank wordt gebracht, bij de behandeling der zaak slechts blijkt te zijn een overtreding of een misdrijf dat ingevolge art. 138 Wetb. van Strafvordering, uitzonderlijk aan de bevoegdheid van den vrederechter onderworpen is.

Wanneer de bewoordingen der dagvaarding duidelijk aantoonen dat de ten laste gelegde woorden gewone beleedigingen zijn die onder toepassing vallen van art. 561, 7° van het wetboek van strafrecht, is de boetstraffelijke rechtbank onbevoegd en moet zij zich ambtshalve onbevoegd verklaren.

Leemans t/ Verschraegen.

In zake : O. M. tegen L. en V. :

Verdacht van : laster of eerroof.

Bij vonnis d.d. 1 Februari 1939, heeft de correctionele rechtbank van Dendermonde (Kamer met drie rechters) zich bevoegd verklaard om van deze zaak te kennen, en aan de burgerlijke partij en gedaagde bevolen ten gronde te besluiten. Kosten voorbehouden.

Van dat vonnis hebben gedaagde Verschraegen en het Openbaar Ministerie beroep ingesteld, respectievelijk op tweeden en vierden Februari 1939.

Het Hof heeft het hiernavolgend arrest verleend :

Gehoord den heer Raadsheer de Clippele, in zijn verslag gedaan ter openbare zitting;

Gehoord de burgerlijke partij in haren eisch, door haren raadsman Mr Van Haelst, advocaat, te St Niklaas-Waas toegelicht;

Gehoord in zijne vorderingen de heer Lesaffre, Advocaat-generaal;

Gehoord verweerder in zijne middelen van verdediging voorgedragen door hem zelf en door zijn raadsman Mr Orban, advocaat te St Niklaas-Waas, Waas.

Overwegende dat gedaagde en het Openbaar Ministerie, tijdig en op geldige wijze, beroep ingesteld hebben;

Overwegende dat de rechtbank zich ten onrechte bevoegd verklaard heeft, bij toepassing van art. 192 van het wetboek van strafvordering;

Overwegende dat art. 192 maar toepasselijk is wanneer de behandeling der zaak doen uitschijnen heeft dat het feit, dat bij de dagvaarding omschreven wordt als een wanbedrijf, dat van de bevoegdheid is van de correctionele rechtbank, eigenlijk maar een overtreding is, of een misdrijf tot de bevoegdheid van den politierechter behorende (Cass. 7 Januari 1895-Pas. 1895.1.67, - Cass. 28 Januari 1924. Pas. 1924.1.164, - Cass. 10 Mei 1932; Pas. 1932.1-161);

Overwegende dat art. 192 niet toepasselijk is wanneer, zooals in deze zaak de bewoordingen zelf der dagvaarding duidelijk aantoonen dat de correctionele rechtbank onbevoegd is om van het ten laste gelegde kennis te nemen (Cass. 12 Juli 1897. Pas. 1897.1.253; - Cass. 11 Januari 1904. Pas. 1904.1.105);

Overwegende dat gedaagde enkel en alleen vervolgd wordt ter zake dat hij zeven of acht woorden uitgesproken heeft, die in de dagvaarding aangehaald worden, en die maar binnen het bereik kunnen vallen van art. 561, septimo, van het wetboek van strafrecht, daar zij op zichzelf moeten beschouwd worden, en niet kunnen opleveren wat bij art. 443 van gemeld wetboek wordt genoemd,

het aan iemand ten laste leggen van een bepaald feit, het is te zeggen van eene bepaalde daad vatbaar voor bewijs en tegenbewijs;

Overwegende dat gedaagde voor niets anders kan verantwoordelijk verklaard worden, in deze zaak; dat de rechtbank zich, derhalve onbevoegd zou moeten verklaren hebben;

Om die redenen

Gelet op artikel 24 der wet van 15 Juni 1935.

HET HOF

Verklaart gedaagde en het Openbaar Ministerie ontvankelijk in het door hen ingestelde beroep;

Vernietigt het beroepen vonnis;

Verstaat dat de rechtbank onbevoegd was om van deze zaak kennis te nemen;

Verwijst de burgerlijke partij in de kosten van beide instantiën.

NOTA. — Voor zooveel wij weten is het de derde maal dat over het nieuw art. 192 van het wetboek van strafvordering een beslissing werd geveld. De stelling welke terzake in een artikel getiteld «Over de bevoegdheid der boetstraffelijke rechtbanken om kennis te nemen van eenvoudige overtredingen» op 13 November 1938 hier verschenen, werd verdedigd, werd door het Hof bijgetreden. Voor verdere rechtsleer en rechtspraak verwijzen wij naar dit artikel.

17

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL (Kamer van Inbeschuldigingstelling)

28 Juli 1939

Voorzitter : M. de Ridder.

Raadsheeren : MM. Mommaert en de Baer.

Op. Min. : M. Sabbe.

Pleiters : Mters Palmans en Cypres.

UITLEVERING. — VERZET TEGEN UITLEVERING VAN AANGESLAGEN GOEDEREN. — VEREISCH- TEN.

Om zich te verzetten tegen de uitlevering van aangeslagen gelden en voorwerpen moet de verzetter, volgens art. 5 par. 6 der wet van 15 Maart 1874 op de uitlevering, het bewijs leveren van een rechtstreeksch of bepaald recht op de aangeslagen goederen; een gewone schuldeisch of een loutere schuldvordering kan hiertoe niet volstaan.

Op. Min. / Wajzer en Tylbor.

Gezien de vraag tot in beslagname en uitlevering van geld en pelswaren ten laste van :

1. — WAJZER (of Weisser) Matys, bontbewerker, geboren te Warschau (Polen) op 16 September 1907, en laatst wonende te Warschau Zlotastraat, Nr 45, thans aangehouden in de gevangenis te Vorst;

2. — TYLBOR, Szmul-Aron, bontbewerker, geboren te Warschau (Polen), op 6 November 1908, thans aangehouden in de gevangenis te Vorst; door de Poolsche Regeering geëischt uit hoofde van oplichtingen;

Gezien het bevel der Raadkamer bij de Rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen, van 30sten

Juni 1939, waarbij beslist werd dat op gezegde vreemdelingen aangeslagen gelden en kledingsstukken niet dienen uitgeleverd te worden aan de Poolsche overheden;

Gezien het beroep tegen dit bevel aangeteekend op 30 Juni 1939 door den Heer Procureur des Konings bij de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen;

Aangezien het beroep ontvankelijk en gegrond is;

Aangezien de redenen in hooger vermeld bevel aangehaald om te verklaren dat er geen aanleiding bestaat om de uitlevering te bevelen der geldsommen welke op betichten in beslag werden genomen, ongegrond zijn;

Gezien de art. 135 van het wetboek van strafvordering, 8 en 11 van het uitleveringsverdrag 6 der wet van 15 Maart 1874, 11, 12, 13, 24, 31, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Vordert dat het aan het Hof, zetelende in Kamer van Inbeschuldigingstelling, behage het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, en beslissende met éénparigheid van stemmen te zeggen :

a) dat het bevel waartegen beroep vernietigt wordt in zoverre dat de, op voormelde vreemdelingen, in beslag genomen gelden, dienen uitgeleverd te worden aan de Poolsche overheden;

b) dat voor het overige het bevel waartegen beroep dient bevestigd te worden.

Gedaan te Brussel, den 24sten Juli 1939;

Voor den Procureur Generaal
(Get.) Herman SABBE

Gehoord de voornoemde vreemdelingen in hun middelen ontwikkeld voor den eersten betichte en op zijn verzoek in 't Fransch door Mr Palmans, advocaat, en voor den tweeden betichte in 't Nederlandsch, door Mr Cypres, advocaat;

Aangezien de belanghebbende Tylbor, M. L. zich bepaald heeft met ter griffie der rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen een exploit te betekenen waarbij hij er zich tegen verzet dat de Hoofdgriffier der rechtbank zich zoude ontmaken of ontdoen in andermans handen dan die van verzetter, van alle sommen, waarden, penningen enz., welke hij heeft of hebben zou, schuldig was of zou zijn in hoofdsom en intresten aan en in voordeel van Tylbor, Aron;

Aangezien Tylbor, M. L. voor de raadkamer de teruggave van sommen waarop hij recht zou hebben, niet gevraagd heeft;

Aangezien de rechter der Raadkamer, zonder belanghebbende gehoord te hebben, ten onrechte het voorgaand verzet heeft aanzien als zijnde een eisch in den zin van art. 5 par. 6 der wet van 15 Maart 1874, en dat het bewijs niet geleverd is dat de schuldeisch van Tylbor, M. L. een rechtstreeksch of bepaald recht op de aangeslagen gelden uitmaakt zooals vereischt door vermeld artikel, doch enkel een gewone schuldeisch of een loutere schuldvordering vertegenwoordigt;

Om deze redenen,

en om de redenen in het aanzoek van het Openbaar Ministerie aangehaald;

Gezien de wetsbepalingen van het strafvorde-

ringswetboek nopens de inbeschuldigingstellingen, en beslissende gelijkvormiglijk, het Hof, Kamer van Inbeschuldigingstelling, na beraadslaging geeft akte van het Openbaar Ministerie van zijn aanzoek;

Gezien de artikels 135 van het wetboek van strafvordering, 8 en 11 van het uitleveringsverdrag tusschen België en Polen van 13den Mei 1931, 5 par. 6 der wet van 15 Maart 1874, 11-12-13-24-31 tot 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond en beslissende met éénparigheid van stemmen;

Zegt: a) dat het bevel waartegen beroep vernietigd wordt in zooverre dat de, op voormelde vreemdelingen in beslag genomen gelden, dienen uitgeleverd te worden aan de Poolsche overheden;

b) dat, voor het overige, het bevel waartegen beroep bevestigd wordt.

18

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

1e Kamer. — 14 Januari 1939.

Voorzitter: M. J. Van Ginderachter.

Pl.: Mters De Raedemaeker, De Pesseroey en De Grootte.

AANSPRAKELIJKHEID. — ACTIE GESTEUND TEGELIJKERTIJD OP CONTRACTUEELE EN AQUILIAANSCH E AANSPRAKELIJKHEID. — BEHEERDER. — AARD ZIJNER AANSPRAKELIJKHEID. — BEHEERDER. — AARD ZIJNER AANSPRAKELIJKHEID. — LASTHEBBER. — FOUT.

- 1° De verantwoordelijkheid uit overeenkomst en de aquiliaansche verantwoordelijkheid mogen vereenigd worden om te dienen als grondslag van een en dezelfde vordering tot schadevergoeding.
- 2° De vereeniging van die twee verantwoordelijkheden wijzigt in niets de regels eigen aan elkeen van hen; voor de niet bedrieglijke handelingen die de uitvoering eener verbintenis uit overeenkomst uitmaken is het criterium der fout bepaald door de wet van het contract terwijl voor de handelingen gepleegd buiten het contract of door misbruik van het contract de geringste nalatigheid eene fout daarstelt;
- 3° De beheerder, verplicht het initiatief te nemen der verrichtingen onmisbaar voor den regelmatigen gang te verzekeren der onderneming die hij beheert, kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de mishukking dier verrichtingen indien hij handelt te goeder trouw, zoo goed als mogelijk in het voordeel van zijn aansteller en met de zorgen die hij aan zijne persoonlijke zaken verleent;
- 4° De fouten gepleegd door een lasthebber kunnen hem niet meer toegerekend worden door den lastgever indien deze laatste geacht wordt berust te hebben in de dwalingen begaan in het beheer zijner belangen.

N. V. Hinda t/ Van Lierde.

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;
Gezien de stukken, namelijk het verstek-vonniss d.d. 26 November 1937;

Overwegende dat het verzet regelmatig is in den vorm;

De Rechtbank ontvangst het verzet en er over beslissende:

Overwegende dat naar de bewoordingen van art. 6 der akte-oprichting der N. V. «Hinda», Van Lierde onder meer de verbintenis aanging «al zijne krachten uitsluitelijk te wijden aan de Vennootschap en zich tevens het recht ontzeggende op gelijk welke manier eenige andere dergelijke zaak te behartigen of te ondersteunen, tenzij met toelating van den beheerraad; dat in uitvoering dezer verbintenissen hij de bediening waarnam van directeur-gérant van «Hinda»;

Overwegende dat noch de uitgestrektheid zijner macht noch de bezoldiging van zijn werk het voorwerp uitmaakten van eene uitdrukkelijke overeenkomst, maar dat het nochtans vaststaat dat hij tot einde 1933 genoot van eene jaarlijksche bezoldiging, waarvan het juist bedrag in den huidige staat der zaak niet kan bepaald worden van eene villa met hof en ook van andere voordeelen;

Overwegende dat uit een proces-verbaal van den beheerraad, d.d. 14 Oktober 1933 blijkt dat er tusschen partijen het volgende akkoord gesloten werd: «la crise exigeant des sacrifices momentanés.... sont reduites les sommes allouées à la direction de 4.000 frs par mois; les avantages en nature, logement, chauffage, éclairage restant subsister; tous les autres avantages quelconques non accordés, qui pourraient exister, p.e. benzine, chauffeur, etc. sont totalement supprimés»;

Overwegende dat de beheerraad — alhoewel hij maandelijks vergaderde en aan elk zijner leden een zitpenning van 500 fr. verleende — aan Van Lierde, die overigens van den beheerraad ook deel uitmaakt noch wel bepaalde onderrichtingen, noch formeele instructies gaf; dat deze laatste aldus verplicht was het initiatief te nemen der verrichtingen onmisbaar om den regelmatigen gang der onderneming te verzekeren; dat die toestand om zoo te zeggen geen wijziging onderging nadat de beheerraad den heer Pieters had aangesteld om van week tot week het beheer van Van Lierde na te gaan en aan Pieters daarvoor een maandelijksche bezoldiging van 1000 frank toekende;

Overwegende dat voor 1933 de processen-verbaal van den beheerraad geene melding maken van eenige ernstige en gepaste kritiek der verrichtingen van den bestuurder; dat men later in die processen-verbaal algemeene en vage aanbevelingen aantreft waarbij verklaard wordt dat in den huidige crisistijd de algemeene kosten en de kostprijs moeten ingekrompen worden, zonder dat men nochtans op eene bepaalde en concrete manier de middelen aanduidt door den bestuurder aan te wenden om dat doel te bereiken;

Overwegende dat in Juni 1934, de N. V. «Hinda» die Van Lierde als bestuurder wilde vervangen en de verbreking van het dienstkontraakt bekomen, aan dezen laatste eene indemniteit voorstelde gelijk aan drie maand bezoldiging en tevens, in geval van weigering, dreigde aan Van Lierde 500.000 frank te vragen uit hoofde van slecht beheer;

Overwegende dat die bedreiging mislukt zijnde,

«Hinda» op eigen gezag het dienstkontraht verbrak en, in dato van 16 Juli 1934 — dus tijdens den vacantiетijd — Van Lierde dagvaardde in betaling der schadevergoeding van 500.000 fr. waarmede zij hem had bedreigd; dat, den 3 Oogst 1934, zij in kortgeding de uitdrijving van Van Lierde vervolgde en na deze uitdrijving bekomen te hebben geen belang meer stelde in hare vordering ten gronde, zich gedurende meer dan drie jaar onthield de zaak voort te zetten tot dat ze — bij nalatigheid om te concluderen — afgewezen werd in haren eisch en op tegeneisch ten provisioneelen titel veroordeeld tot betaling van 10.000 fr. hetwelk verstek-vonnis het voorwerp uitmaakt van onderhavig verzet;

Overwegende dat de inleidende dagvaarding den aard niet opgeeft der vordering tegenover Van Lierde ingespannen; dat die dagvaarding niet aanduidt of het gaat over eene vordering ex contractu, over eene aquiliaansche vordering ofwel over eene gemengde vordering gelijktijdig gesteund op de wet van het contract en op de wetsbepalingen vervat in art. 1382 en 1383 van het burgerlijk wetboek;

Overwegende dat de verantwoordelijkheid ex contractu essentieel verschilt van de delictueele verantwoordelijkheid daar de verantwoordelijkheid ex contractu enkel verplicht tot vergoeding der schade voorzien ten tijde van het afsluiten van het contract en slechts ontstaat in aanwezigheid eener culpa in abstracto (gemis aan de zorgen van eenen goeden huisvader) of eener culpa in concreto (gemis aan de zorgen die men aan zijne persoonlijke zaken verleent) terwijl in zake delictueele verantwoordelijkheid de geringste nalatigheid volstaat en tevens verplicht tot vergoeding der voorziene en onvoorziene schade;

Overwegende dat in Frankrijk de thesis der overeenigbaarheid, der alternatie van die twee orden van verantwoordelijkheid zegeviert; dat nochtans, gezien de bewoordingen van art. 1150 B.W. — dat in geval van bedrog ook de handelingen, die de uitvoering van het contract uitmaken, onderwerpt aan de regelen die de quasi-delictueele handelingen regeeren — men de rechtspraak van ons Hof van Verbreking aannemen moet, die beslist dat in beginsel die twee verantwoordelijkheden niet overeenigbaar zijn en mogen samengevoegd worden om te dienen als grondslag van een en dezelfde vordering tot schadevergoeding (Verbr. 13 Februari 1930, Pas. 1930.I.115);

Overwegende dat de vereeniging van die verantwoordelijkheden in niets de regels wijzigt eigen aan elkeen van hen; dat, derhalve, voor de niet-bedrieglijke handelingen, die eene zelfs slechte of onvolledige uitvoering der overeenkomst uitmaken, het criterium, der fout is bepaald door de wet der overeenkomst, terwijl de geringste fout een foutief karakter drukt op de handelingen gepleegd ter gelegenheid der uitvoering der overeenkomst maar buiten en in misbruik dier zelfde;

Overwegende dat er aan Van Lierde twee soorten van feiten verweten worden te weten: 1) handelingen gepleegd binnen de perken zijner verplichtingen van bestuurder-beheerder en onderworpen aan de

wet van het contract; niet-naleving van art. 6 der akte-vennootschap tengevolge van het aanvaarden der bediening van burgemeester en van beheerder van «Bergendries»; aankoop van grondstoffen van onvoldoende hoedanigheid; onvoldoende verzekering; aan werven van boventallige en onbekwame bedienden; behoud in het actief van twijfelachtige schuldvorderingen; 2) handelingen gepleegd buiten en in misbruik van het contract en onderworpen aan de regels van art. 1382-1383 B.W.: verlof toegestaan ter gelegenheid der bruiloft zijner dochter, ter gelegenheid van zijne benoeming tot burgemeester; gebruik van werklieden voor zijnen persoonlijke dienst; gebruik van benzine;

Niet-naleving van art. 6 der akte-vennootschap:

Overwegende dat het geding dat aan Van Lierde zijne werkzaamheid ten dienste van «Hinda» te stellen en niet een andere dergelijke zaak te ondersteunen enkel verbiedt: a) dat Van Lierde zich gelaste met eene tweede bediening dusdanig tijd-roovend dat de uitoefening van zijne bediening van bestuurder er zou door geleden hebben, en b) ook nog dat Van Lierde zich zou interesseeren in eene concurrente zaak;

Overwegende dat Van Lierde burgemeester is van Waasmunster sedert 1926 en beheerder van «Bergendries» sedert 1928; dat vóór de industrieele crisis van 1932-1933 hem dienaangaande nooit eenig ernstig verwijt of verzet werd toegestuurd; dat hij ook weinig tijd aan die bedieningen heeft toegewijd; dat de fabricatie van Bergendries — spinnerij en weverij van jute — verschillende is van de fabricatie van Hinda — touw- en bindgaren — en zich tot eene gansch andere cliënteel wendt; dat zelfs, indien men aannemt dat die twee ondernemingen, zonder zich in 't algemeen tot dezelfde cliënteel te richten, toch op sommige punten mogelijk in mededinging zouden kunnen komen, dan nog valt Bergendries niet onder de nijverheden bedoeld bij art. 6 uitgelegd volgens art. 1162-1163 B.W.;

Overwegende dat ook dient aangestipt te worden dat de opvolger van Van Lierde ook beheerder is van verschillende maatschappijen; dat hij niet te Waasmunster — zetel der N. V. «Hinda» — maar te Flône woont en dat die omstandigheden geenszins de uitoefening zijner bediening van bestuurder verhinderen daar aanlegster grootelijks de uitslagen zijner werkzaamheid prijst;

Daden van beheer:

Overwegende dat de N. V. «Hinda» niet op een bepaalde manier aanbiedt te bewijzen elkeen der feiten door haar vooruitgezet noch het foutief karakter dierzelfde; dat, tot staving harer beweringen, zij er zich bij beperkt een eenzijdig verslag in te roepen zonder de minste rekenplichtige motiveering en slechts aanlegsters beweringen weergevende;

Overwegende dat dergelijk verslag des te min mag weerhouden worden, *eenerzijds* omdat — gelast door de A. N. I. C., schuldeischers van «Hinda», het

bilan gesloten einde 1935 na te zien — de verslaggever zijne opdracht is te buiten gegaan door het beheer van Van Lierde — dat sinds begin 1934 een einde had genomen — te vergelijken met het beheer van zijn opvolger Pieters enkel en alleen om de superioriteit van het beheer van dezen laatste te kunnen bevestigen en aan diens beheer het batig saldo van het dienstjaar 1935 te kunnen toeschrijven; *anderzijds*, nog omdat het verslag verwaarloost de drie bijzonderste — zooniet de eenige — factoren van die financiële verbetering op te geven, te weten: de muntwet van 31 Maart 1935; de herneming der zaken gedurende de maanden welke die inflatie hebben gevolgd en eindelijk het verwijderen uit het passief van den bilan 1935 van de lasten eener schuld groot 1.500.000 fr. opgeslorpt in eene vorige kapitaalsvermindering;

Daden van misbruik zijner bediening van bestuurder:

Overwegende eerst en vooral dat de regeling zonder eenig voorbehoud of protest neergeschreven in bovengemeld proces-verbaal van den beheerraad d.d. 14 Oktober 1933 de aangeklaagde feiten van voor dien datum dekt in de veronderstelling dat ze bewezen waren — quod non; dat verder niet wordt aangevoerd dat dergelijke feiten zich naderhand nog hebben voorgedaan;

Overwegende dat hier twee grondregels dienen geformuleerd te worden die het geschil in zijne algemeenheid aanbelangen te weten:

1) dat in afwezigheid van vaste onderrichtingen en bijzondere instructies de beheerder — die aldus verplicht is het initiatief te hebben der verrichtingen onmisbaar voor den regelmatig gang te verzekeren der onderneming die hij bestuurt — niet aansprakelijk kan gesteld worden voor de mislukking dier verrichtingen indien hij gehandeld heeft te goeder trouw, zoo goed als mogelijk in het voordeel van zijnen aansteller en met de zorgen die hij aan zijne persoonlijke zaken wijdt;

2) dat de fouten gepleegd door een lasthebber hem niet meer kunnen toegerekend worden door den lastgever indien deze laatste geacht wordt berust te hebben in de dwalingen begaan in het beheer zijner belangen (Laurent, d. 28, n° 67; Guillaud, n° 200; Baudry et Wahl, n° 638; Dalloz, Rép, prat. V° Mandat, n° 311);

Overwegende dat men uit dien eersten grondregel afleiden moet dat aanlegster zou moeten bewijzen dat een der bovengemelde vereischten niet is vervuld; dat ook de tweede grondregel hier toepasselijk is daar de geldelijke gevolgen van al de verrichtingen aan Van Lierde verweten regelmatig ingeschreven werden in de comptabiliteit die na onderzoek en nazicht tot grondslag heeft gediend der bilans van vóór 1934 opgemaakt door den beheerraad en door het college van Commissarissen voorgedragen aan de Algemeene Vergadering die ze eenvoudig weg heeft goedgekeurd en zelfs aan Van Lierde ontlasting heeft gegeven in zijne hoedanigheid van beheerder;

Tegeneisch:

Overwegende dat het dienstcontract — niet voor een bepaalden tijd gesloten zijnde — niet kan verbroken worden tenzij mits naleving van den gebruikelijken opzeg, in casu opzeg van één jaar; dat derhalve met haar zelf te rechten en het dienstcontract op eigen gezag te verbreken Hinda aan Van Lierde eene schade heeft berokkend gelijk aan de bezoldiging van één jaar; dat over het bedrag dezer bezoldiging door partijen verder dient geconcludeerd te worden;

Overwegende dat Van Lierde ten titel van schadevergoeding nog recht heeft op de tegenwaarde der voordeelen van woonst en andere die hij bij Hinda genoot, 't zij op 8.000 frank;

Overwegende dat de handelwijze zelf van Hinda bewijst dat het inspannen van onderhavige vordering enkel voor doel had de onmiddellijke uitdrijving van Van Lierde in kortgeding te bekomen, daar — eens het bevelschrift tot uitdrijving ten provisioneelen titel bevolen — Hinda gedurende meer dan drie jaar zich heeft onthouden de vordering ten gronde voort te zetten, alhoewel zulks nochtans vereischt was om een definitief karakter te geven aan de uitdrijving die Hinda uitgevoerd had en alhoewel zij die vordering uit hoofde van hoogdringendheid tijdens den vacantietyd had ingeleid;

Overwegende dat uit hetgeen voorafgaat volgt dat de hoofdeisch ook tergend en roekeloos is en er uit dien hoofde aan Van Lierde eene schadevergoeding hoeft toegekend te worden ex aequo et bono geschat op vijf en twintig duizend frank;

Om deze redenen, de Rechtbank,

alle verdere en tegenstrijdige besluitselen verwerpende, verklaart den hoofdeisch ongegrond, verworpt hem;

En rechtdoende over den tegeneisch, verklaart dat Van Lierde recht heeft op eene vergoeding gelijk aan de bezoldiging gedurende een jaar;

Beveelt aan partijen verder over het bedrag van die bezoldiging te concludeeren;

Veroordeelt bovendien de N. V. «Hinda» om aan Van Lierde te betalen (8.000 + 25.000 = 33.000 fr.) drie en dertig duizend frank, — daarin begrepen de som van 10.000 fr. reeds ten provisioneelen titel toegekend bij verstek-vonnis d.d. 26 November 1937 — vermeerderd met de gerechtelijke interessen;

Ontzegt aan Van Lierde het meer gevorderde als ongegrond;

Veroordeelt bovendien de N. V. «Hinda» tot al de gerechtskosten tot op heden gedaan.

Verzendt de zaak voor verdere behandeling naar den algemeenen rol.

19

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

4 Juli 1939.

Voorzitter : M. Vanderveeren.

Op. Min. : M. Van Hove.

Pleiters : Mters Van Ryckel en Spreux.

HUUROVEREENKOMST. — BRAND. — VERANTWOORDELIJKHEID VAN DEN HUURDER. (ART. 1733 B.W.). — BEWIJSLAST.

Overeenkomstig de heerschende rechtspraak en rechtsleer is de huurder bevrijd van zijn contractuele verbintenis indien hij bewijzen kan dat de brand te wijten is aan oorzaken waaraan hij zelf ofwel de personen waarvoor hij instaat, vreemd zijn gebleven zonder daartoe het positief bewijs van het bepaald feit dat den brand heeft veroorzaakt, te moeten leveren. (Art. 1733 B.W.).

Servranckx t/ Weekhuizen.

Aangezien naar luidt het exploit van rechtsingang in datum van 5 December 1938 de eisch er toe strekt beide verweerders hoofdelijk te hooren veroordeelen, te betalen aan aanlegger de som van 25.290,75 fr., met de vergoedende intresten sinds 13 September 1938, daarboven tot de gerechtelijke intresten en tot de kosten des geding;

Aangezien aanlegger betoogt dat hij eigenaar is van een huis gelegen te Aarschot, Staeylandstraat, n. 69, hetwelk op 15 Juli 1938 in huur genomen werd door verweerder en op 13 September 1938 totaal door een brand vernield werd;

Dat de schade, dewelke door verweerder dient hersteld, zich onderverdeelt als volgt :

- a) 22.470 fr. voor herstel van het gebouw;
- b) 360,75 fr. wegens schade veroorzaakt aan het nevenstaande huis;
- c) 2.500 frank hoofdens genotsderving van den eigendom;

Aangezien de aanlegger zijn eisch steunt op de verantwoordelijkheid die op den huurder gelegd wordt luidens artikel 1733 van het Burgerlijk Wetboek en aanvoert dat er een vermoeden van fout in dezès hoofde bestaat en hij contractueel gehouden is tot de teruggave van het in huur genomen goed;

Aangezien echter overeenkomstig de heerschende rechtspraak en rechtsleer de huurder bevrijd is van voornoemde contractuele verbintenis, indien hij bewijzen kan dat de brand, waardoor het huis vernield werd, te wijten is aan oorzaken waaraan hij zelf ofwel de personen voor dewelke hij instaat, vreemd zijn gebleven zonder daartoe het positief bewijs van het bepaald feit, dat den brand heeft veroorzaakt, te moeten leveren (Zie : Depage, Droit civil, T. IV, page 697, n° 700 ; Répertoire pratique de Droit Belge, V° Bail n° 222, page 656; Anvers, 7 janvier 1881, Pas. 1881, T. III, 269, Gand, 2 mai 1894, Pas. 1894, T. III, 281);

Aangezien de verweerders betoogen dat het afdoende blijkt uit de feitelijke omstandigheden der zaak dat zij geen fout hebben kunnen begaan, vermits het voorkomt uit het strafonderzoek dat geopend werd door de politie van Aarschot, na den brand, dat hun geheel gezin op 9 September 1938 hun woonst verliet om tijdelijk te Antwerpen te gaan vertoeven, dan wanneer de brand ontstaan is in den nacht van 12 op 13 September 1938, rond 3 uur 's morgens;

Aangezien weliswaar de afwezigheid van de huurders in zekere omstandigheden een negatief bewijs van onstentenis of onmogelijkheid van eenige fout kan daarstellen, in hunnen hoofde, en onder meer indien zij bewijzen alle nuttige voorzorgen te hebben getroffen voor hun vertrek en zoo de omstandigheden in dewelke de brand ontstaan is alle mogelijkheid van fout uitsluiten; dat nochtans het bestaan van deze omstandigheden ter zake niet bewezen wordt; inderdaad de bepaalde oorzaak van den brand is onbekend gebleven, maar is mogelijk het gevolg geweest van de nalatigheid van de huurders die, naar de bewering van aanlegger, verwaarloosd hadden voor hun vertrek de electriciteitsmeter te sluiten, ofwel van het bestaan van een verborgen brandpunt, wellicht ook het gevolg eener onvoorzichtigheid begaan door den aangestelde van eersten verweerder zekeren Verelst Louis, welke last had gekregen om de duiven te verzorgen, tijdens zijn afwezigheid en die eenige uren voor het losbarsten van den brand zich nog had begeven in den achterbouw van de woonst om er de duiven te verzorgen; dienvolgens is de nalatigheid of onachtzaamheid van de huurders of van den aangestelde van eersten verweerder een mogelijken uitleg der oorzaak van den brand geweest, wat volstaat om te mogen besluiten dat het afwezen van fout in casu niet absoluut is en derhalve de verantwoordelijkheid van artikel 1733 van het Burgerlijk Wetboek op de huurders dient gelegd (zie : Depage, T. IV, locaux vacants, n° 708 - Gand, 24 décembre 1913; Belg. Jud. 1914, p. 247; Gand, 12 mai 1902; Belg. Jud. 1902, p. 936).

Voor wat de schade betreft :

Aangezien de schade berokkend door de vernieling van het huis tegensprekelijk door de experten der verzekeringen op 22,474 frank geraamd werd en de verweerders, die beide het huurceel hebben ondertekend, geen van beiden andere posten betwisten.

Om deze redenen, de Rechtbank :

Verwijst verweerders hoofdelijk te betalen aan aanlegger de som van 25.290,75 fr. met de vergoedende intresten op de sommen van 22.474 en 316,75 frank, vanaf den dag der betaling dezer;

Verwijst verweerders tot de wettelijke intresten en de gedingkosten;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borg.

20

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE SINT NIKLAAS

11 Juli 1939.

Voorzitter : M. Verschuren.
Rechters : MM. Verbeke en Behiels.
Referendaris : M. L. Thuysbaert.

CONCORDAAT. — AANVANG. — OPEENVOLGENDE CONCORDATEN. — AFWIJZING.

Een handelaar mag niet gerechtigd worden om, door opeenvolgende concordaten, zijn zaak in leven te houden; hierdoor zou hij in staat worden gesteld jegens handelsgenooten en neringdoeners een mededinging uit te oefenen die ontmoediging en opstand zou verwekken bij die handelaars die hun schulden erkennen en zich inspannen om dezelve te betalen.

Aanvraag tot voorkoming van faillissement D. V.

Aangezien vooraf dient opgemerkt dat verzoeker, reeds in het jaar 1935, van zijn schuldeischers een akkoord tot voorkoming van faillissement bekomen heeft, waarbij zijn schulden hem tot beloop van 50 % werden kwijtscholden ;

Aangezien het bevreemding wekt, dat verzoeker zijn vraag grondt op dezelfde financiële moeilijkheden die werden ingeroepen in het betoog, waardoor de eerste vraag tot concordaat werd gestaafd ;

dat, namelijk, de schuldvorderingen die, in de uiteenzetting van verzoeker's toestand, als verloren worden vermeld, alle dagteekenen van vóór de eerste aanvraag tot concordaat, zoodat, in feite, ter zake niet wordt voldaan aan de eerste voorwaarde van de wet, die voorschrijft dat de schuldenaar het bewijs moet leveren dat de moeilijkheden die hem overvielen, veroorzaakt werden door omstandigheden onafhankelijk van zijn wil, waardoor noch zijn eerlijkheid, noch zijn goede trouw werden aangetast ;

Aangezien de verzoeker, te oordeelen naar de uiterlijke omstandigheden, er een zonderlinge manier van handel drijven op nahoudt, er in bestaande zijn zaak, door opeenvolgende concordaten, in leven te houden ;

dat, immers, pas vier jaar geleden, verzoeker van zijn gewone lasten bevrijd werd tot beloop van 50 % ;

dat het blijkt dat, op 1 Juli 1935, zijn gewoon passief totaal was aangezuiverd : de helft door betaling en de andere helft door kwijtschelding ; zoodat, van af voormelden datum, verzoeker zijn handel, in ongemeen gunstige voorwaarden heeft kunnen hervatten ;

dat, desondanks, verzoeker zich genoopt ziet andermaal een concordaat aan te vragen en ditmaal aan zijn nieuwe schuldeischers aanbiedt 20 % hunner vordering te betalen voor slot van rekening ;

Aangezien het bekrachtigen door de Rechtbank van de gedane voorstellen die, op zich zelf volstrekt onvoldoende zijn, tegen het openbaar belang zou indruischen en de commercieele zedelijkheid krenken ;

dat, inderdaad, de handelaar die, door opeenvolgende concordaten, bevrijd wordt, een eerste maal, van 50 % en, een tweede maal van 80 % zijner schulden, in staat wordt gesteld jegens handelsgenooten en neringdoeners, die gewetensvol al hun verbintenissen nakomen, eene mededinging uit te oefenen die, al is ze niet oneerlijk naar den wettelijken zin van het woord, daar ze voortspruit uit de toepassing zelve van wettelijke bepalingen, niettemin ontmoediging en opstand zou verwekken bij die handelaars die hun schulden erkennen en zich inspannen om dezelve te betalen ;

Aangezien de rechtbanken van koophandel dergelijke practijken, die alle mededinging onmogelijk zou maken, niet mogen goedkeuren of bekrachtigen (Fredericq, Belg. Handelsr. D. IV, blz. 737, N° 1648 ; R. v. K. Kortrijk, 9 Oct. 1934, R. W. 1934-35, kol. 345) ;

Aangezien er, in de gegeven omstandigheden, geen reden is om aan het verzoek gevolg te geven ;

Aangezien, anderzijds, het indienen van het verzoekschrift tot voorkoming van faillissement gelijk staat met de bekentenis van de staking van betaling en deze vaststelling, normaal, de faillietverklaring moet voor gevolg hebben ;

Om deze redenen :

De rechtbank, na vastgesteld te hebben, dat de rechtspleging werd gevoerd in het Nederlandsch overeenkomstig art. 2 en 10 van de wet van 15 Juni 1935, verklaart De V. Fr., houthandel te Sint Niklaas, Vijfstraten, failliet ; bepaalt het tijdstip van het ophouden zijner betaling op 11 Januari 1939 ; stelt den heer Verbeke tot rechter-commissaris en den heer P. M. Orban, advocaat te Sint Niklaas, tot curator aan ;

Kosten ten laste van de massa ;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

21

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

4e Kanton. — 21 Juni 1939.

Vrederechter : M. V. De Keyser.
Pleiters : Mrs. Schiltz en Van der Donckt.

ARBEIDSONGEVAL. — PROTHESE-APPARAAT.

Een prothese-apparaat dient slechts verstrekt te worden aan het slachtoffer van een arbeidsongeval wanneer het vaststaat dat daardoor het % werkonekwaamheid verminderd wordt.

Picavet t/ «Het Belgisch Anker».

Gezien de inleidende dagvaarding, dato 26 December 1938, geboekt ;

Gezien ons tusschenvonnis van 4 Januari l.l. en het schriftelijk onder eed bevestigde verslag van Dr Hendrickx, te Antwerpen, nedergelegd ter griffie bij akte van 8 Mei 1939, allen geregistreerd ;

Uit dit onderzoek en verslag blijkt dat ten gevolge

van verplettering, aanlegger de linkerhand en een gedeelte van den linkervoorarm verloren heeft;

Volgens meening van den deskundige is daardoor eene blijvende werkonbekwaamheid ontstaan welke hij raamt op 70 %;

Dat die onbekwaamheid van 70 % ontstaat, daarover gaan beide partijen tot akkoord; maar buiten de geldelijke vergoedingen berekend op die vermindering van arbeidsvermogen vergt aanlegger ook nog aflevering van een kunstapparaat; ook dit nog wil verweerster hem bezorgen indien het voor bewezen moet gehouden worden dat aanleggers toestand daardoor gebaat is, en desgevolg de graad van onbekwaamheid naar verhouding verminderd wordt;

Aanlegger daarentegen vraagt dit prothesis-apparaat en eischt dat desniettemin de 70 % werkonbekwaamheid behouden blijven.

In zijn verslag verklaart de deskundige: «het aanpassen van een prothesis-apparaat is naar onze meening niets anders dan het uiteindelijke punt der behandeling van een geamputeerde, om deze in de gunstigste voorwaarden terug te plaatsen».

Onder geneeskundig oogpunt zal wel niemand die meening willen betwisten, maar wil men die theorie verplaatsen naar het rechterlijk gebied, om er dan uit te besluiten dat een verminkte ten gevolge van een werkongeval, onvoorwaardelijk recht heeft op zulke apparaten dan is er wel zekere omzichtigheid geboden en is de stelling misschien niet zoo wettelijk zeker;

Niet alle verlies ontstaan uit een arbeidsongeval, wordt door de wet vergoed; alleen ditgene slechts dat met zekerheid kan uitgebeeld worden door een verlies aan loon, al moet dan nog dit beeld afgelijnd worden volgens grootendeels theoretische regelen;

Zoo zullen dan ook bijvoorbeeld geenszins vergoed kunnen worden de onderstane «pijnen en smarten», noch de esthetische misvorming, noch zelfs niet de verminking, indien ze niet kunnen erkend worden als een oorzaak van loonverlies;

Nu ligt het voor de hand dat dit verlies aan loon, in rechtstreeksch verband staat met de maat waarin door het ongeval de lichamelijke gaafheid gekrenkt is geworden en afhankelijk is van de verhouding in dewelke de gekwetste en verwonde organieke en functionneele vermogens zijn kunnen hersteld worden;

Daar nu de regeling betreffende de gevolgen van werkongeval eene sociale wet is, voor welker toepassing telkens niet alleen een bepaald ondernemer en een verongelukte werkman in aanmerking komen, niet alleen kapitaal en arbeid, betrokken zijn, maar de geheele sociale economie, zoo heeft de wetgever gewild, dat de werkgever, ten einde «d'alléger la charge de la réparation» er zou voor instaan de «restitutio in integrum» bij een slachtoffer van den arbeid, zoo ver mogelijk te bewerkstelligen;

Van daar de verplichting om de noodige hulp ter genezing te verleenen, en zelfs daar waar het noodig blijken mocht, kunstapparaten te verschaffen, de kosten betreffende de toestellen voor kunstmatige

vervanging van lichaamsdeelen en orthopedische toestellen, waarvan het gebruik noodzakelijk is erkent «art. 3, al. I.»;

Veel uitleg heeft de wetgever aangaande die gestelde voorwaarde van «erkende noodzakelijkheid» niet gegeven, en er zich mede vergenoegd te verklaren dat het al of niet bestaan van die voorwaarde, voor elk geval in specie moest onderzocht worden;

Als wij nu het hierboven gezegde terug in herinnering brengen, dan kan het niet betwijfeld worden, dat als richtsnoer voor dit onderzoek naar de noodzakelijkheid gelden moet deze bekommernis: zal het aanwenden van een kunstapparaat al dan niet het loonverlies verkleinen, in andere woorden zal de lichamelijke gaafheid er mede gebaat zijn ten aanzien van de gekrenkte werkvermogens?

Als wij in dit opzicht het verslag van den deskundige raadplegen dan lezen wij daarin het volgende advies, opgesteld in algemeene bewoordingen, doch dat hij geldend acht op het geval van aanlegger: «Persoonlijk meenen wij dat een geamputeerde moet geappareilleerd worden, zelfs indien het apparaat niet of weinig bijdraagt tot zijne werkbekwaamheid, omdat het appareilleeren niets anders is in de huidige verhoudingen der behandeling, dan de vervolmaking der heeling»;

Die persoonlijke meening van den deskundige is alleszins te eerbiedigen, en zal trouwens, onder geneeskundig oogpunt, wellicht door eenieder bijgetreden worden;

Maar in die meening vinden wij niets om er eene rechterlijke en wettelijke beslissing tot afleveren aan aanlegger van een kunstapparaat op te vestigen, en wij kunen ze dan ook volstrekt ongemoeid laten.

In een ander deel van zijn verslag echter, geeft de deskundige ons andere en ter oplossing degelijk bruikbare aanduidingen, die wij als volgt kunnen samenvatten: «Wij zijn de meening toegedaan dat een kunstarm, hoe volmaakt ook, de functionneele prognose van een verminkte niet merkkelijk wijzigen kan»;

Bleef de deskundige daarbij, betreffende het nut van het hier gevraagde kunstapparaat, dan konden wij van nu af het pleit beslechten vermits daaruit geen vermindering van de werkonbekwaamheid te verwachten is en derhalve geen vermindering van het loonverlies, kan het niet gezegd worden dat de noodzakelijkheid van zulk apparaat erkend is, en dient de vraag, voor zooveel zij daarop betrekking heeft, afgewezen;

Doch de deskundige knoopt aan die eerste verklaring, nog andere beschouwingen vast, waarvan de waarde en de gegrondheid nog even dienen getoetst aan den regel welken wij hierboven neerschreven betrekkelijk de voorwaarde in de wet gesteld van erkende noodzakelijkheid;

Het verslag zegt «... uit een ander standpunt (beschouwd) dienen zij (de kunstapparaten) volkomen het esthetiek en zij verbergen aan de buitenwereld eene misvorming, eene infirmité, een letsel... dat de zuivere geneeskundige wetenschap niet heeft kunnen bijpassen en alleen omdat het veroor-

zaakt letsel te ernstig was. Wij mogen niet vergeten dat voor een geamputeerde die «zijn» werk niet meer kan verrichten, mogelijkheden bestaan waarvan hij misschien zou verstoken blijven door gemis aan aanwerving omdat hem geen apparaat zou bezorgd worden ».

Met de schending van de esthetiek hebben wij hierboven al afgerekend;

Moest nu inderdaad, in het voorhanden geval het niet verleenen van een kunst-apparaat het voor aanlegger bemoeilijken het weinig werkvermogen dat hem nog rest, op de algemeene arbeidsmarkt te plaatsen, dan zou het hem toegekende onbekwaamheids-pourcentage wellicht moeten verhoogd worden, want de deskundige verleent hem 70 % «over 't algemeen» en niet op grond alleen en ten aanzien van zijn tot nog toe beoefend bedrijf;

Doch in der waarheid, moet het wel voor zeker gehouden worden, dat het dragen van een apparaat «dat het quantum van «zijne onbekwaamheid niet werkelijk verlaagt» aanlegger niet in een meer gunstige toestand plaatsen kan tegenover mogelijk werkverkrijgen; voor geen werkgever toch zal de vermindering bij middel van een kunst-apparaat verborgen kunnen blijven gedurende een zekeren tijd, de onbeholpenheid aan aanlegger, het te kort aan werkonbekwaamheid zal hem al dra opvallen en het onvoldoende van het geleverde werk zal al aanstonds de ontslagning voor gevolg hebben; trouwens de werkmans zelf zal onmiddellijk moeten ondervinden dat het aangenomen werk voor hem ongepast is, indien dit werk er een is dat twee gezonde armen vereischt, en een kunst-arm geen ontbrekend lidmaat kan vervangen.

Ten ware in de wet over de ongevallen te zien, niet «une loi de droit» maar «une loi de bien-faisance» hetgeen de wetgever uitdrukkelijk niet gewild heeft, moet in het voorhandig geval de eisch tot het bekomen van een kunst-arm verworpen worden, omdat het nut zelfs, en zeker de noodzakelijkheid van zulk apparaat, niet voor bewezen kan gehouden worden;

Om deze redenen :

Zeggen voor recht dat aanlegger recht heeft op de vergoeding, voorzien bij de wet van 24 December 1903, voor de bestendige gedeeltelijke werkonbekwaamheid van 70 %, vanaf den 24 November 1938, datum der heeling, en berekend op een basisloon van fr. 14.350;

Veroordeelen verweerster, de aldus bepaalde vergoeding aan aanlegger te betalen;

Verklaren voor recht dat aanlegger geen aanspraak maken kan op een kunstapparaat;

Veroordeelen verweerster tot de kosten van het geding, begroot tot heden op fr. 610,70.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!**

BIBLIOGRAPHIE

ALBERT KLUYSKENS. — Beginselen van Burgerlijk Recht. — 6e deel. — Voorrechten en hypotheeken. — N. V. Standaard-Boekhandel te Antwerpen.

Het begin van het nieuw rechterlijk jaar komt ons blij verrassen met de verschijning van een nieuw deel der Beginselen van het Burgerlijk Recht van Professor Kluyskens. Het is reeds het zesde dat aan de beurt komt en het behandelt ditmaal de leerstof der Voorrechten en Hypotheeken.

Door een gestadigen arbeid is het werk van Prof. Kluyskens thans gegroeid tot een uiterst indrukwekkend geheel dat reeds het grootste gedeelte van het burgerlijk recht omvat.

De Vlaamsche juristen zullen bijzonder gelukkig zijn de verschijning te kunnen begroeten van dit deel, gewijd aan de voorrechten en hypotheeken; inderdaad, op dit gebied was er nog haast niets in de Vlaamsche rechtsliteratuur verschenen, dan wanneer meerdere belangrijke Fransche studies, zooals laatst nog het lijvig werk van den heer Genin, aan deze stof gewijd zijn.

Wat de terminologie betreft is vóór korten tijd de officieele vertaling verschenen van de wettelijke bepalingen betreffende dit deel van het burgerlijk recht en de tekst van het pas verschenen boek heeft zich heelemaal aan deze terminologie aangepast.

Wat de behandeling der stof aangaat, vinden wij in dit werk de bijzondere hoedanigheden terug waardoor de vorige boeken van Prof. Kluyskens zich zoozeer hebben onderscheiden: zakelijke uiteenzetting, klare indeeling, overvloedige verwijzingen naar rechtsleer en rechtspraak. Voor dit laatste dienen wij hier wederom het merkwaardige evenwicht te bewonderen tusschen de leer zelf en de verwijzingen. Al het essentieele wordt aangegeven zonder de onnuttige overlasting die soms in doctrinale werken zoo hinderlijk kan zijn. Onze Vlaamsche studenten bezitten nu ook voor dit zoo uiterst belangrijk leerstuk een voortreffelijk handboek, doch ook magistraten en advocaten zullen regelmatig dit werk consulteren. Immers ieder weet dat de meening van Prof. Kluyskens voor onze rechtbanken een autoriteit is van belang.

Door de wetgeving van den laatsten tijd zijn verschillende nieuwe voorrechten in het leven geroepen die allen in het werk van Prof. Kluyskens worden behandeld en die ingeschakeld worden op de hun toekomende plaats in het groot geheel dezer leerstof.

De indeeling van het boek is opgevat volgens de klassieke methode; eerst en vooral het onderzoek der akten die onderworpen zijn aan overschrijving, inschrijving of kanteekening en de studie der wettelijk voorgeschreven formaliteiten. Dan na een eerste hoofdstuk betreffende de verbintenissen van den schuldenaar op zijn goederen, de studie van de voorrechten; eerst de algemeene voorrechten op de roerende goederen en daarna de voorrechten op bepaalde roerende goederen, naar gelang deze voorzien zij in de hypotheekwet, in het wetboek van koophandel of in speciale wetten, met ten slotte als samenvatting een volledige rangschikking van de voorrechten voor het geval van samenloop. Vervolgens komen de voorrechten op onroerende goederen aan de beurt met eerst een uitvoerige studie van de wettelijke hypotheeken en daarna van de bedongen hypotheek, waarna wederom de rang der hypotheeken wordt onderzocht.

Verder behandelt de auteur de wijze van inschrijving, de doorhaling en vermindering, het teniet gaan en de zuivering, en hij besluit zijn boek met de afzonderlijke hoofdstukken betreffende de gevolgen der voorrechten en hypotheeken tegen de derden bezitters, het houden der registers en de aansprakelijkheid der bewaarders.

Sommige hoofdstukken die steeds voor jonge studenten zoovele moeilijkheden bieden, worden in het werk van Prof. Kluyskens met een bewonderenswaardige klaarheid uiteengezet; zoo het onderscheid in wezen tusschen voorrechten en hypotheeken, het voorrecht van de belastingen, het stelsel van de wettelijke hypotheek der gehuwde vrouw en zoovele meer.

Men kan dan ook besluiten dat dit nieuw werk van Prof. Kluyskens niet enkel een allervoortreffelijkst studieboek is, doch ook dat het in de serie der werken van den schrijver misschien als het best gelukte mag beschouwd te worden.

Door het verschijnen van dit nieuw boek van Prof. Kluyskens is onze Vlaamsche rechtsliteratuur op aanzienlijke wijze verrijkt geworden. *René Victor.*

BALIELEVEN

Balie van Kortrijk

Raad van de Orde

De Raad der Orde heeft aan de advocaten te Kortrijk het hiernavolgend rondschriften gezonden:

Waarde Confrater,

Verschillende leden van onze Balie werden ten gevolge van de mobilisatiemaatregelen, welke naar aanleiding van de Internationale gebeurtenissen door de Regeering getroffen werden, voor onbepaalden tijd onder de wapens geroepen, en verkeerden dien ten gevolge in de onmogelijkheid verder hun beroep uit te oefenen.

Diegenen onder ons, die voorloopig althans, in de gunstige situatie verkeerden van te mogen thuis blijven, kunnen aan deze toestand niet onverschillig blijven.

Er zijn bovendien tal van zaken waarmede deze confraters vroeger belast werden en welke moeten verder doorgaan.

Wij moeten allen, zonder uitzondering, toonen dat de *solidariteit* onder de leden der Balie geen ijdel woord is. Er wordt ons hier een gelegenheid geboden om de traditioneele confraterniteit thans meer dan in gewone omstandigheden te beoefenen.

Wij zullen trachten de nadeelige gevolgen welke voor onze opgeroepen confraters voortvloeien uit dezen toestand in mate van het mogelijke weg te nemen.

Derhalve hebben de leden van den Raad besloten zich *belangloos* ten dienste te stellen van deze confraters, en zetten met aandrang de andere confraters aan hetzelfde te doen.

De daartoe genegen confraters zouden:

1.) De hangende zaken voortzetten.

2.) Een of tweemaal in de week in het cabinet van een Confrater zitting houden om de clienten te ontvangen en bescheid te geven.

3.) De briefwisseling doen met clienten en confraters.

4.) De clienten tot betaling aanmanen en desnoods vóór de rechtbank dagen.

Het zal wel overbodig zijn er bij te voegen dat er zorg voor gedragen wordt dat alles geschiedt in naam van den Confrater die vervangen wordt en dat de clienten uitdrukkelijk aangezet worden om hun vroegere raadsman na de demobilisatie trouw te blijven.

De advocaten, bezorgers en faillissementen, zullen hierbij een schrijven vinden van den Heer Referendaris bij de Koophandelsrechtbank van Kortrijk. De Raad van de Orde deelt de meening in dit schrijven vooruit gezet.

De Raad maakt eindelijk van deze gelegenheid gebruik om de Confraters die onder de wapenen zijn de verzekering te geven dat hij bereid is alles in het werk te stellen om ze te helpen en hij wenscht hun de noodige kracht om welgemoed de plichten van hunnen nieuwen staat te vervullen.

Namens den Raad van de Orde:

De Secretaris,
Paul F. Beeckman.

De Stafhouder,
Emile Van den Berghe

P. S. — De Stafhouder houdt zich ter beschikking van de Confraters iederen Maandag, van 11 tot 12 ure.

De opgeroepen Confraters zijn dringend verzocht hun tegenwoordig adres aan den Stafhouder te laten geworden.

TIJDSCHRIFTEN

LA BELGIQUE JUDICIAIRE. — Nr. 14. — 15 September 1939. — Mr Maurice Crick, L'élément « degré de la faute » doit-il être pris en considération pour l'évaluation des dommages-intérêts, spécialement en matière de préjudice moral?

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen, A. Somville, best.

VLAAMSCHE JURISTEN ABONNEERT U OP
" HET RECHTSKUNDIG WEEKBLAD " !!!